

VISUOMENĖS
IR VERSLO
PLĖTROS
INSTITUTAS

Laisvės g. 16-21, LT-68306, Marijampolė
Tel.: +370 643 98771, el. pašto adresas: info@vvpi.lt, www.vvpi.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 304169851

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriui

2021-11-05 Nr. VVPI-21/1105-3

REKOMENDACIJA DĖL MOKINIŲ SOCIALINIŲ – PILIETINIŲ VEIKLŲ ĮGYVENDINIMO VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖJE

Visuomenės ir verslo plėtros institutas (toliau – VVPI), siekia užtikrinti gyventojų, bendruomeninių organizacijų ir smulkiųjų verslų plėtrą bei bendrųjų kompetencijų ugdymo kokybę, taip gerinant jų galimybes augti, kurti inovatyvias paslaugas ir produktus bei didinti bendruomenių socialinę integraciją, stiprinant ryšius tarp vietos gyventojų, verslo ir valdžios visoje Lietuvoje. Bendradarbiaujant su Vilniaus jaunimo organizacijų sąjunga „Apskritas stalas“ (toliau – VJOSAS) įgyvendiname iniciatyvą „Regioninių jaunimo organizacijų tarybų apskritalizacija“.

Atsižvelgdami į tai, kad pagal Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. gegužės 3 d. įsakymo Nr. V-688 „Dėl 2021–2022 ir 2022–2023 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų patvirtinimo“ 25 punktą socialinė - pilietinė veikla mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, yra privaloma, siūlome Vilniaus miesto savivaldybės administracijai parengti socialinės - pilietinės veiklos vykdymo Vilniaus miesto savivaldybėje tvarkos aprašą.

Lietuvos moksleivių sąjungos Vilniaus mokinių savivaldų informavimo centras 2019 m. gruodžio mėnesį vykdė internetinę Vilniaus miesto bei rajono moksleivių apklausą (toliau – Apklausą) dėl socialinės - pilietinės veiklos mokyklose, jos efektyvumo bei požiūrio į ją. Apklausos klausimyną užpildė 630 Vilniaus miesto ir rajono mokinių. Išanalizavus Apklausos rezultatus, buvo pastebėta keletas šios veiklos kliuvinių.

Viena pagrindinių respondentų įvardintų socialinės - pilietinės veiklos problemų – šio pobūdžio veiklos vykdymo tikslo ir prasmės suvokimo stygius. 23% Apklausos dalyvių teigia, jog visiškai nesupranta socialinių - pilietinių valandų rinkimo tikslo, o 30% respondentų veiklos,

įtrauktos į socialinių - pilietinių veiklų sąrašą nėra įdomios, patrauklios ir naudingos. Kaip pagrindinius, ar net vienintelius, tokios veiklos (į)vykdymo pasirinkimus moksleiviams siūlant mokyklos ir jos teritorijos tvarkymą, formuojama samprata, jog ši veikla – priverstinio darbo forma, kurios neatlikę moksleiviai negaus mokyklos baigimo pažymėjimo.

Iš Apklauso duomenų bei diskusijų su Vilniaus moksleiviais darytina išvada, jog dažnai mokyklose socialinė - pilietinė veikla yra pristatoma ir suvokiama kaip privalomas mokinio perkėlimo į aukštesnę klasę kriterijus. Neigiamas moksleivių požiūris į socialinės - pilietinės veiklos vykdymą mokyklose mažina tikėjimą vertybėmis, kurias patys mokiniai įvardija kaip tas, kurias turėtų skatinti socialinė - pilietinė veikla – atsakomybė, pagalba kitiems, savarankiškumas, sąžiningumas, pareiagingumas, pilietiškumas. Teigiama socialinės - pilietinės veiklos vykdymo svarba moksleiviams šiuo metu nėra atskleidžiama dėl veiklos kokybės nekontroliavimo bei pačios veiklos neatitikimo pamatinėms šio pobūdžio veiklos vertybėms.

Ne ką mažesnė socialinės - pilietinės veiklos vykdymo Vilniaus mokyklose spraga yra komunikacijos prieš pradėdant vykdyti veiklas ir jas įvykdžius stygius. Mokinių savivaldų atstovai pabrėžia, jog mokyklose trūksta prieinamos patrauklios informacijos apie socialinių - pilietinių veiklų naudą mokiniui. Taip pat, po konsultacijų su VJOSAS atstovais paaiškėjo, jog tik dviejose (Vilniaus jėzuitų gimnazija ir Vilniaus Palaimintojo Teofiliaus Matulionio gimnazija) mokyklose moksleivių prašoma bet kokios formos vykdytos veiklos refleksijos – moksleiviai pildo klausimynus ar apžvalkus su informacija apie sukauptas patirtis.

Daugumoje mokyklų vienintelis socialinės - pilietinės veiklos vertinimo rodiklis – laikas, kuris, toli gražu, ne visada parodo vykdytos veiklos suteiktą naudą, įgytas kompetencijas, moksleivio asmeninį augimą. Neskyrus pakankamai dėmesio socialinės - pilietinės veiklos planavimui ir komunikacijai apie šios veiklos svarbą patiems mokiniams, tokia veikla netenka vertybinio pamato ir neaugina socialiai atsakingesnių ir pilietiškesnių asmenybių.

Kaip dar vieną trūkumą Vilniaus miesto ir rajono moksleiviai įvardijo socialinės - pilietinės veiklos vykdymo vietų ribojimą. Dalis mokyklų taiko kvotas renkamos valandoms mokyklos viduje ar už jos ribų, arba leidžia rinkti valandas tik iš kelių mokyklos patvirtintų organizacijų, taip varžant moksleivio laisvę pasirinkti jam patrauklią pilietiškumo, savarankiškumo ugdymo vietą bei atgrasant nuo šio pobūdžio veiklos vykdymo.

Apibendrinamas sukauptą informaciją siūlome Vilniaus miesto savivaldybės administracijai parengti ir patvirtinti naują teisinį reguliavimą su socialinės - pilietinės veiklos vykdymo Vilniaus miesto savivaldybėje tvarkos aprašu arba papildyti Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2020 m. gegužės 6 d. sprendimą Nr. 1-520 „Dėl kokybiškų švietimo paslaugų prieinamumo visiems Vilniaus

miesto vaikams priemonių plano tvirtinimo“ rekomendacijomis arba gairėmis dėl socialinės - pilietinės veiklos vykdymo Vilniaus miesto savivaldybėje, kuriose būtų:

1. nustatyta socialinių - pilietinių veiklų įgyvendinimo ir administravimo tvarka;
2. įvardijamos rekomenduojamos socialinės - pilietinės veiklos, kurias galėtų atlikti mokinys;
3. atkreipiamas dėmesys į socialines - pilietines veiklas, kuriomis yra skatinamas pilietiškumas, bendruomeniškumas bei solidarumas;
4. nustatyta mokinių atsiskaitymo už socialines - pilietines veiklas tvarka ir forma;
5. nustatyta viešinimo tvarka ir informacijos pateikimas mokiniams apie socialines - pilietines veiklas ir jų pobūdį.

Direktorius

Vladas Polevičius